

Bruxelles, 03.06.2016
C(2016) 3560 final

<p>În versiunea publicată a prezentei decizii, unele informații au fost omise, în temeiul articolelor 30 și 31 din Regulamentul (UE) nr. 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, referitoare la nedivulgarea informațiilor care intră sub incidența secretului profesional. Omisiunile sunt indicate astfel: [...].</p>		<p style="text-align: center;">VERSIUNE PUBLICĂ</p> <p>Acest document este pus la dispoziție numai în scop informativ.</p>
--	--	--

**Obiect: Ajutor de stat SA.37169 (2016/NN) – România
Centrala electrică eoliană Fântânele Vest**

Stimate Doamnă Ministru,

Comisia dorește să informeze România că, în urma examinării informațiilor furnizate de autoritățile din țara dumneavoastră referitoare la chestiunea menționată în obiect, a decis să nu ridice obiecții cu privire la măsura de ajutor propusă.

1. PROCEDURĂ

- (1) În urma contactelor din faza de prenotificare, România a notificat măsura menționată mai sus la 31 iulie 2013. Proiectul se referă la acordarea de certificate verzi unui proiect de energie eoliană care depășește pragul de notificare individuală, respectiv centralei electrice eoliene Fântânele Vest (CEEFV).
- (2) România a furnizat informații suplimentare la 11 octombrie și 20 decembrie 2013. Întrucât România a adus o serie de modificări schemei sale de certificate verzi, iar modificările respective au fost supuse evaluării și au avut un impact asupra proiectului notificat, Comisia a suspendat evaluarea proiectului notificat și a informat România cu privire la acest fapt prin scrisoarea din 29 octombrie 2013.

Lazăr COMĂNESCU
Ministrul Afacerilor Externe
Aleea Alexandru nr. 31, sector 1
RO-011822-BUCUREȘTI

- (3) La 4 mai 2015, Comisia a adoptat o decizie [C(2015) 2886 cor] referitoare la schema modificată de sprijin prin certificate verzi acordată de România pentru centralele de energie electrică din surse regenerabile în cazul SA.37177 (2015/NN) – Modificări ale schemei de sprijin pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile prin certificate verzi¹. Prin scrisoarea din 15 iunie 2015, Comisia a solicitat autorităților române să furnizeze informații actualizate despre CEEFV. La 18 ianuarie 2016 a fost transmisă o notă cu privire la termenul de răspuns. România a furnizat informații suplimentare la 2 februarie 2016. La 25 februarie 2016 a avut loc o videoconferință. România a furnizat informații suplimentare la 1 aprilie 2016 și la 27 aprilie 2016.
- (4) La 11 decembrie 2015, și beneficiarul măsurii, Grupul CEZ (CEZ)², a prezentat Comisiei informații privind CEEFV. La 16 februarie a fost organizată o reuniune cu reprezentanții CEZ. CEZ a prezentat informații suplimentare la 3 aprilie 2016.

2. DESCRIERE

2.1. Obiectivul

- (5) Obiectivul principal al schemei de sprijin prin certificate verzi introduse de România este acela de a asigura, până în 2020, atingerea țintei obligatorii privind ponderea energiei din surse regenerabile, prevăzută de Directiva 2009/28/CE privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (Directiva privind energia din surse regenerabile)³. În cazul României, această țintă a fost stabilită la nivelul de 24 % din consumul final de energie. La nivel național, Strategia energetică a României pentru perioada 2007-2020, astfel cum a fost aprobată prin Hotărârea nr. 1069/2007 a Guvernului, stabilește ca nivelul țăintelor naționale privind ponderea energiei electrice produse din surse regenerabile în totalul consumului brut de energie electrică să fie de 35 % în 2015 și de 38 % în 2020.
- (6) Acordarea de certificate verzi CEEFV ar trebui să contribuie la îndeplinirea obiectivelor generale urmărite de schema română de sprijin prin certificate verzi⁴, și anume protecția mediului prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră ca urmare a promovării producției de energie electrică din surse regenerabile de energie. Conform datelor furnizate de autoritățile române, exploatarea CEEFV ar conduce la o reducere semnificativă a emisiilor de CO₂ în comparație cu centralele electrice convenționale pe bază de combustibili fosili. Ajutorul acordat CEEFV face parte din schema de sprijin prin certificate verzi și trebuie să respecte toate condițiile prevăzute de această schemă.

¹ Schema inițială a fost aprobată de Comisie prin decizia sa C(2011) 4938 din 13 iulie 2011 [cazul SA. 33134 (2011/N) – Certificate verzi pentru promovarea energiei electrice produse din surse regenerabile].

² CEEFV a fost dezvoltată și este gestionată de Tomis Team, o societate care aparține Grupului CEZ.

³ Directiva 2009/28/CE privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE, JO L 140, 5.6.2009, p. 16.

⁴ Aprobată de Comisie în cazurile SA.33134 (2011/N) și SA.37177 (2015/NN) – Deciziile C(2011) 4938 din 13 iulie 2011 și C(2015) 2886 cor din 4 mai 2015.

2.2. Temeiul juridic național

- (7) Temeiul juridic național îl constituie Legea nr. 220/2008. România a modificat în mod repetat temeiul juridic al schemei, prin OUG nr. 88/2011, Legea nr. 134/2012, OUG nr. 57/2013, OUG nr. 79/2013, Legea nr. 23/2014, Ordinul nr. 49/2014 al președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) și Ordinul nr. 144/2014 al ANRE.
- (8) În temeiul legislației naționale, certificatele verzi au fost acordate în trecut CEEFV pe baza Deciziei nr. 469/2012 a ANRE (emisă la 24 februarie 2012) și a Deciziei nr. 1871/2015 a ANRE (emisă la 2 septembrie 2015).

2.3. Funcționarea sistemului de certificate verzi, mecanismul de acordare a sprijinului

- (9) Furnizorii de energie electrică au obligația de a achiziționa în fiecare an un anumit număr de certificate verzi, care este stabilit în fiecare an de către ANRE. Nivelul obligației corespunde valorii cotei obligatorii de energie din surse regenerabile stabilite pentru anul respectiv, înmulțită cu cantitatea de energie electrică (exprimată în MWh) care este furnizată consumatorilor finali în anul respectiv.
- (10) Certificatele verzi sunt acordate producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie, stabilite de legislația națională, pe baza unor criterii obiective, în special în funcție de tehnologia utilizată și de volumul de energie electrică produsă și livrată în sistemul național de energie electrică (și anume, un anumit număr de certificate verzi/MWh). Certificatele verzi, care se acordă lunar producătorilor de către operatorul de transport și de sistem (OTS), pot fi vândute furnizorilor de energie electrică pe piața centralizată a certificatelor verzi și/sau pe piața contractelor bilaterale. Producătorii își vând energia electrică pe piața energiei electrice la prețul stabilit pe această piață. Vânzarea de certificate verzi către furnizori le aduce venituri suplimentare producătorilor, ceea ce le permite să își acopere costurile suplimentare legate de utilizarea surselor regenerabile de energie. Piața energiei electrice și piața certificatelor verzi sunt separate și funcționează independent.
- (11) Valoarea de tranzacționare a certificatelor verzi pe piața centralizată a certificatelor verzi este stabilită pe baza cererii și a ofertei și este cuprinsă între o valoare de tranzacționare minimă de 27 EUR/certificat și o valoare de tranzacționare maximă de 55 EUR/certificat. Aceleași limite de preț sunt impuse și tranzacțiilor bilaterale. Limitele de preț pentru certificatele verzi sunt indexate anual de către ANRE, în conformitate cu indicele mediu de inflație din anul precedent.
- (12) Furnizorii trebuie să demonstreze anual ANRE că au achiziționat numărul necesar de certificate. În cazul în care furnizorii nu își respectă pe deplin această obligație, ANRE aplică o penalitate, care este stabilită la nivelul de 110 EUR pentru fiecare certificat neachiziționat. Penalitățile sunt colectate de OTS și apoi transferate în Fondul pentru Mediu, urmând să fie utilizate pentru acordarea de sprijin pentru producția de energie electrică din surse regenerabile de energie de către persoane fizice care investesc în instalații de producere a energiei electrice cu puteri instalate de până la 100 kW. Autoritățile române acordă acest sprijin pentru producția de energie electrică din surse regenerabile de energie de către persoane

fizice care investesc în instalații de producere a energiei electrice cu puteri instalate de până la 100 kW în temeiul normelor privind ajutorul *de minimis*.

2.4. Beneficiarul

- (13) Prin intermediul măsurii care face obiectul evaluării, ajutorul va fi acordat CEEFV, o centrală electrică eoliană cu o capacitate totală de producție a energiei electrice de 262,5 MW, formată din 105 turbine eoliene noi, fiecare cu o capacitate de 2,5 MW. Centrala eoliană este operațională începând din iunie 2010, când au fost puse în funcțiune primele 14 turbine, având o capacitate instalată de 35 MW. Capacitatea a crescut apoi treptat până când a ajuns la capacitate maximă în februarie 2012.
- (14) CEEFV a fost dezvoltată și este gestionată de Tomis Team, o întreprindere care aparține Grupului CEZ. CEZ a.s. deține 95 % din capitalul social al Tomis Team, iar restul de 5 % este deținut de CEZ Poland BV. Grupul CEZ are și alte investiții în România, în sectorul producției de energie din surse regenerabile, în special:
- Centrala Electrică Fântânele Est – deținută de MW Team Invest SRL (o centrală electrică eoliană cu o capacitate instalată de 85 MW);
 - 4 microhidrocentrale (cu o capacitate totală de aproximativ 18 MW);
 - Centrala Electrică Cogeașlac⁵ (o centrală electrică eoliană cu o capacitate totală de 252,5 MW).
- (15) CEEFV are o cotă de piață foarte mică pe piața energiei electrice din România. În primul său an de funcționare, 2010, energia electrică produsă de CEEFV și livrată în sistemul național de energie electrică a fost de [150.000 – 200.000]* MWh, reprezentând aproximativ [0,1 – 0,5] % din producția agregată de energie electrică din România în 2010. În 2011, energia electrică produsă și livrată în sistemul național de energie electrică de către CEEFV s-a ridicat la [400.000 – 500.000] MWh, reprezentând o cotă de piață de aproximativ [0,5 – 1] % din producția agregată de energie electrică de 55,64 TWh. Potrivit calculului autorităților române, cota de piață a CEEFV nu se preconizează că va depăși [1 – 1,5] % în perioada în care centrala electrică va beneficia de certificate verzi.
- (16) În ceea ce privește Grupul CEZ, calculele prezentate de autoritățile române arată că nu se preconizează ca, pe durata măsurii de ajutor, cota de piață deținută de societate pe piața energiei electrice din România să depășească [2 – 5] %.
- (17) În ceea ce privește impactul măsurii notificate pe piața certificatelor verzi, calculele prezentate de autoritățile române indică o descreștere treptată a cotei de piață pe piața certificatelor verzi pentru CEEFV, [25 – 35] % fiind cea mai mare cotă de piață obținută în 2011, deja în scădere la [5 – 15] % în 2012. În 2011, Grupul CEZ deținea o cotă de piață de [35 – 45] % din piața certificatelor verzi, însă, pe baza informațiilor furnizate, cota de piață a societății a scăzut la [5 –

⁵ Evaluată de Comisie în cazul SA.36728 (2016/NN).

* Secret profesional

15] % în 2013 și nu se așteaptă ca aceasta să depășească 15 % în niciun moment în viitor⁶.

2.5. Durata și bugetul

- (18) Conform informațiilor furnizate de autoritățile române, durata perioadei în care CEEFV va beneficia de certificate verzi este stabilită într-un mod diferențiat, din cauza faptului că instalația a fost pusă în funcțiune în patru etape separate. În august 2010, CEEFV a primit acreditarea pentru [...] MW. Apoi, în fiecare etapă, capacitatea de producție a CEEFV a crescut până a ajuns la o capacitate maximă de 262,5 MW în februarie 2012. În conformitate cu Legea nr. 220/2008, capacitatea din fiecare etapă va fi eligibilă pentru a beneficia de certificate verzi pentru o perioadă maximă de 15 ani, începând de la data începerii etapei respective. În ceea ce privește CEEFV, beneficiarul ar fi avut dreptul la certificate verzi pentru capacitatea sa de producție totală până în august 2025, ulterior capacitatea eligibilă pentru certificate verzi urmând să fie redusă treptat până în februarie 2027. Cu toate acestea, autoritățile române au explicat că perioada în cursul căreia CEEFV nu a beneficiat de certificate verzi (între octombrie 2013 și septembrie 2015) ar putea avea un impact asupra modului în care certificatele sunt alocate în timp și că examinează în vedere mai multe scenarii posibile, detaliate mai jos.
- (19) În ceea ce privește bugetul (estimarea veniturilor obținute din certificatele verzi) aferent măsurii notificate, autoritățile române au estimat că CEEFV va primi certificate verzi cu o valoare totală de maximum 640,5 milioane EUR. Bugetul estimat inițial era mai mare, dar modificările aduse de România schemei de sprijin prin certificate verzi și evoluția prețurilor pe piața energiei electrice și pe cea a certificatelor verzi au redus estimarea respectivă.

2.6. Forma și nivelul sprijinului acordat

- (20) CEEFV beneficiază de sprijin sub formă de certificate verzi, din care, ulterior, societatea poate genera venituri, vânzându-le pe piața certificatelor verzi.
- (21) Din momentul primirii primei acreditări din partea ANRE, CEEFV ar fi trebuit să primească până în 2017 câte 2 certificate verzi pentru fiecare MWh produs și livrat în sistemul național de energie electrică, urmând ca, începând din 2018, numărul de certificate verzi alocate CEEFV să fie redus la 1 pentru fiecare MWh. Cu toate acestea, modificările introduse prin Ordonanța de Guvern nr. 57/2013 se aplică și CEEFV, prin urmare din cele 2 certificate verzi pentru fiecare MWh primite până în 2017, unul a fost „suspendat” și va fi recuperat în perioada 1 ianuarie 2018-31 decembrie 2020.
- (22) CEEFV a primit deja următoarele certificate verzi: în perioada cuprinsă între 26 august 2010 și 31 octombrie 2011, CEEFV a primit 1 certificat verde pentru fiecare MWh, pe baza unei scheme de sprijin anterioare⁷ (care precede schema

⁶ Această evoluție se explică prin dezvoltarea rapidă în ultimii ani în România a producătorilor de energie electrică din surse regenerabile (în special centralele electrice eoliene), care a depășit așteptările inițiale ale autorităților române.

⁷ Schema respectivă a fost instituită înainte ca România să adere la UE și nu intră sub incidența prezentei decizii.

aprobată de Comisie în cazul SA.33134). În cadrul schemei actuale de sprijin prin certificate verzi, CEEFV a primit certificate verzi pe baza a 2 acreditări temporare.

- (a) În primul rând, CEEFV a beneficiat de o acreditare temporară din noiembrie 2011 până în octombrie 2013. În această perioadă, beneficiarul a primit 2 certificate verzi pentru fiecare MWh produs între 1 noiembrie 2011 și 30 iunie 2013. De la 1 iulie 2013 până la 30 octombrie 2013, beneficiarul a primit un certificat verde, în timp ce al doilea a fost „suspendat” până în 2018 (adică beneficiarul primește respectivul certificat pentru energia electrică produsă, dar nu îl poate tranzacționa pe piață înainte de 2018 și, prin urmare, poate beneficia de veniturile asociate acestui al doilea certificat numai la o dată ulterioară).
 - (b) Atunci când a expirat această acreditare temporară, CEEFV nu a mai primit certificate verzi până în 2015, când a beneficiat de o nouă acreditare temporară.
 - (c) Pe baza celei de a doua acreditări temporare, beneficiarul a primit certificate verzi de la 2 septembrie 2015. Această acreditare temporară va expira la 2 septembrie 2016 sau la data adoptării unei decizii a Comisiei privind proiectul în cauză. În această perioadă, CEEFV primește 1 certificat verde/MWh, întrucât al doilea este „suspendat” până în 2018.
- (23) În cazul în care Comisia autorizează ajutorul de stat acordat proiectului CEEFV, CEEFV va continua să primească 1 certificat verde pentru fiecare MWh, la care se adaugă un al doilea certificat „suspendat”, până la 31 martie 2017. Ulterior, în perioada cuprinsă între 1 aprilie 2017 și 31 decembrie 2017, va primi 2 certificate verzi/MWh. Începând de la 1 ianuarie 2018 și până la sfârșitul perioadei vizate de schema de sprijin, va primi un certificat/MWh. În fine, între 2018 și 2020, beneficiarul va putea vinde certificatele „suspendate”.
- (24) Un ultim aspect ar fi regularizarea aferentă perioadei în care CEEFV nu a primit niciun certificat pentru energia electrică pe care a produs-o, și anume de la 31 octombrie 2013 până la 1 septembrie 2015.
- (25) România a examinat patru scenarii posibile pentru regularizare și a oferit simulări pentru toate acestea. Scenariile sunt următoarele.
- 1) Primul scenariu (scenariul 1) ar consta în acordarea certificatelor corespunzătoare perioadei 31 octombrie 2013 – 1 septembrie 2015 într-o perioadă ulterioară duratei inițiale de 15 ani (adică începând cu 2027); cu toate acestea, s-ar acorda numai 1 certificat/MWh, deoarece schema prevede că, de la 1 ianuarie 2018, se acordă numai un singur certificat pentru fiecare MWh (în timp ce în perioada 2013-2015, au existat 2 certificate/MWh). Potrivit acestui scenariu, deși perioada totală de la prima acreditare până la momentul acordării ultimului certificat ar depăși 15 ani, atunci când se iau în considerare numai perioadele în care beneficiarul a primit efectiv certificate (adică excluzând perioada 31 octombrie 2013 – 1 septembrie 2015), durata ar fi de 15 ani.
 - 2) Cel de al doilea scenariu (scenariul 2) ar fi foarte asemănător, dar ar permite beneficiarului să primească 2 certificate/MWh în perioada ulterioară duratei inițiale de 15 ani, cu titlu compensatoriu pentru certificatele care nu au fost acordate în perioada 31 octombrie 2013 - 1 septembrie 2015: s-ar acorda un

certificat în perioada imediat următoare deciziei Comisiei, iar al doilea (cel „suspendat”) ar fi recuperat la final, prin prelungirea duratei de sprijin cu o perioadă egală cu cea în care nu s-au acordat certificate.

- 3) Cel de al treilea scenariu (scenariul 3) ar consta în prelungirea perioadei în care beneficiarul primește 2 certificate/MWh după 1 ianuarie 2018 (cu o perioadă egală cu cea în care nu s-au acordat certificate). În acest caz, perioada în care sunt recuperate certificatele „suspendate” ar fi amânată, urmând să înceapă odată ce se încheie noua perioadă pe parcursul căreia CEEFV primește 2 certificate și continuând până când sunt recuperate toate certificatele „suspendate”.
 - 4) În sfârșit, cel de al patrulea scenariu (scenariul 4) ar consta în acordarea certificatelor verzi la care CEEFV ar fi avut dreptul în perioada 31 octombrie 2013 – 1 septembrie 2015 imediat după adoptarea deciziei Comisiei. Timp de 24 de luni de la adoptarea deciziei Comisiei, CEEFV ar primi unul dintre certificatele corespunzătoare perioadei cuprinse între 31 octombrie 2013 și 1 septembrie 2015 pentru fiecare MWh, iar al doilea ar fi „suspendat” și recuperat din 2018 până în 2020, la fel ca toate celelalte certificate „suspendate”. Potrivit acestui scenariu, certificatele s-ar acorda pe durata normală de 15 ani, până în 2027, fără alte prelungiri.
- (26) În conformitate cu articolul 1 alineatul (2) din Legea nr. 122/2015, în cazul producătorilor de energie electrică din surse regenerabile care au primit o acreditare temporară, eventualele diferențe negative dintre numărul de certificate verzi primite și numărul de certificate verzi care li se cuvin în conformitate cu decizia Comisiei vor fi regularizate în baza unei decizii emise de ANRE, prin emiterea spre tranzacționare a unor certificate suplimentare, în maximum 24 de luni de la data emiterii deciziei Comisiei.
- (27) Autoritățile române nu s-au decis asupra scenariului care va fi utilizat pentru regularizare. Ele au explicat că ar fi necesare modificări legislative în oricare din cele patru scenarii.
- (28) În același timp, beneficiarul a informat Comisia că scenariul 4 este singurul pe care îl consideră adecvat, întrucât rezultă din aplicarea Legii nr. 220/2008 și a articolului 1 alineatul (2) din Legea nr. 122/2015.
- (29) România a prezentat un model matematic care ilustrează rata internă de rentabilitate (RIR) a proiectului pentru cele 4 scenarii analizate. Astfel cum se indică în tabelul 1 de mai jos, România a furnizat date care arată că RIR preconizată a proiectului este mult mai mică decât RIR medie avută în vedere pentru schema de sprijin prin certificate verzi aprobată de Comisie. Inițial, autoritățile române au prezentat date financiare bazate pe Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) care erau aplicabile în interiorul Grupului CEZ. La 27 aprilie, autoritățile române au furnizat calculele financiare pe baza normelor financiare și contabile naționale. În plus, România a prezentat, de asemenea, datele financiare ținând cont de energia electrică totală produsă de cele 2 centrale electrice deținute de Tomis Team (CEEFV și centrala electrică eoliană Fântânele Est). Pentru toate aceste diferite scenarii prezentate, RIR a proiectului este pozitivă și nu depășește [5-7] % în oricare dintre scenarii.

- (30) Modelul matematic furnizat de autoritățile române se bazează pe ipoteza că proiectul va deveni operațional și va genera venituri din vânzarea de energie electrică până în 2035. Cu toate acestea, se vor obține venituri din vânzarea de certificate verzi numai până în 2029, cel târziu.
- (31) Deși certificatele corespunzătoare perioadei 31 octombrie 2013 – 1 septembrie 2015 ar fi recuperate mai rapid în cazul scenariului 4, autoritățile române consideră că acesta nu ar fi cel mai avantajos scenariu pentru beneficiar. În cadrul modelului matematic, RIR este mai mică în cazul scenariului 4, în comparație cu scenariile 2 și 3. În scenariul 1, RIR este mai redusă chiar decât în cazul scenariului 4. Acest lucru se explică în principal prin faptul că, în prezent, certificatele verzi sunt tranzacționate la valoarea lor minimă legală, iar autoritățile române se așteaptă ca această situație să persiste până în 2020. Începând din 2021, autoritățile române estimează că certificatele verzi urmează să fie tranzacționate la valoarea lor maximă legală (prin urmare, scenariile 2 și 3 ar conduce la o RIR mai ridicată).

Tabelul 1 – Rata de rentabilitate preconizată pentru CEEFV

		Date din schema de sprijin prin certificate verzi		CEEFV
	UM	2011	2015	Min. – max., pe baza celor patru scenarii
RIR	%	10,9	8,6	≤ [5 – 7]
Costuri egalizate	EUR/MWh	93,5	104	[125 – 135]
Venituri, din care:	EUR/MWh	100,2	98	[85 – 95]
Din vânzarea de energie electrică (prețul energiei electrice)	EUR/MWh	39,7	37	[40 – 50]
Din vânzarea de certificate verzi	EUR/MWh	60,5	61	[35 – 45]

- (32) Potrivit autorităților române, măsura de sprijin este esențială și indispensabilă pentru funcționarea CEEFV. Sprijinul nu descurajează beneficiarul să devină mai competitiv, întrucât CEEFV trebuie să își vândă energia electrică pe piața de energie electrică și certificatele verzi pe piața certificatelor verzi. Prin urmare, beneficiarul trebuie să își stabilească strategiile de licitație pe două piețe separate pentru a genera venituri.
- (33) În conformitate cu Legea nr. 220/2008, sprijinul sub formă de certificate verzi poate fi cumulat cu ajutoarele pentru investiții. CEEFV nu a primit alte forme de ajutor de stat și nu încearcă să beneficieze de ajutor de stat (inclusiv *de minimis*) sau de finanțare din fondurile europene de investiții pentru a-și extinde domeniul de activitate sau pentru a-și acoperi costurile suplimentare. Autoritățile române au confirmat că vor notifica Comisiei orice modificare în acest sens.

3. EVALUARE

3.1. Existența unui ajutor în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE

- (34) Ajutoarele de stat sunt definite la articolul 107 alineatul (1) din TFUE drept ajutoarele acordate de un stat membru sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre.
- (35) În decizia sa din 2015 privind schema de certificate verzi din România (SA.37177), Comisia a concluzionat că sprijinul sub formă de certificate verzi acordat producătorilor români de energie electrică din surse regenerabile de energie constituie ajutor de stat. Întrucât măsura evaluată se referă la acordarea de certificate verzi în cadrul schemei respective unui mare proiect eolian, concluzia la care a ajuns Comisia cu privire la existența ajutorului în cazul SA.37177 nu se schimbă și se aplică și în cazul măsurii individuale analizate. Sprijinul acordat CEEFV sub formă de certificate verzi constituie ajutor de stat.

3.2. Legalitatea ajutorului

- (36) România a acordat deja CEEFV certificate verzi. Comisia regretă că România a pus în aplicare măsura de ajutor, încălcând articolul 108 alineatul (3) din TFUE.

3.3. Compatibilitatea ajutorului

- (37) Comisia observă că CEEFV a beneficiat de certificate verzi începând din 2010 și a început să primească certificate verzi pentru capacitatea sa totală deja în 2012. CEEFV a beneficiat de două acreditări temporare, din noiembrie 2011 până în octombrie 2013 și începând cu 2 septembrie 2015. După adoptarea deciziei Comisiei, această a doua acreditare temporară va fi înlocuită cu una finală, care acoperă întreaga durată a proiectului. Comisia constată, de asemenea, că, în conformitate cu Legea nr. 220/2008 (astfel cum a fost modificată) și cu Legea nr. 122/2015, autoritățile române sunt obligate să modifice și să ajusteze, dacă este necesar, sprijinul acordat în trecut. Această ajustare se face printr-o decizie a ANRE, luată în termen de 24 de luni de la data adoptării deciziei Comisiei.
- (38) Deși există o serie de documente prin care se acordă ajutor CEEFV (cele două acreditări temporare emise în 2012, 2015 și altele care urmează să fie emise în 2016), Comisia constată că proiectul CEEFV va primi un număr de certificate verzi corespunzător nivelului de sprijin acordat beneficiarilor care au aderat la schema de sprijin în perioada 2011-2012. România a modificat (a redus) numărul de certificate pentru beneficiarii care au aderat la schema de sprijin începând cu 1 ianuarie 2014, dar nu a indicat în niciun moment că aceste niveluri s-ar putea aplica în cazul CEEFV. Deși proiectul nu a primit încă o acreditare permanentă, dreptul național prevede clar că proiectele care depășesc pragul de notificare individuală au dreptul să primească sprijin din momentul în care încep să funcționeze pentru o perioadă de 15 ani. Acest lucru este confirmat de acreditările temporare acordate acestor proiecte⁸, precum și de faptul că, în toate scenariile

⁸ Pe lângă proiectul CEEFV, a mai existat un proiect care a primit acreditări temporare – Centrala Electrică Eoliană Cogealac (a se vedea cazul SA.36728).

analizate, certificatele corespunzătoare perioadei 31 octombrie 2013 – 1 septembrie 2015 ar trebui să fie recuperate.

- (39) Legea nr. 220/2008 garantează un anumit nivel de sprijin pentru centralele eoliene, care urmează să fie acordat pentru o perioadă de 15 ani de la acreditarea lor. Deși autoritățile române au modificat dispozițiile privind schema de sprijin prin certificate verzi, nu au modificat niciodată nivelul de sprijin (adică numărul de certificate verzi) pentru instalațiile care au aderat deja la schema de sprijin, inclusiv pentru CEEFV.
- (40) Prin urmare, Comisia consideră că beneficiarul a primit ajutor de la data primei acreditări temporare. Deși acreditarea respectivă a fost limitată în timp, beneficiarul are din acest motiv dreptul de a primi ajutor pentru întreaga durată de 15 ani, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 220/2008. Ajustările prevăzute de dreptul național care urmează să fie puse în aplicare în termen de 24 de luni de la decizia Comisiei garantează faptul că nivelul general al sprijinului acordat proiectului este conform cu legislația națională și cu decizia Comisiei.
- (41) Prin urmare, Comisia a evaluat compatibilitatea măsurii notificate în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE și având în vedere Orientările comunitare din 2008 privind ajutorul de stat pentru protecția mediului⁹ (EAG).
- (42) Autoritățile române confirmă faptul că vor respecta obligațiile de raportare anuală și de monitorizare prevăzute în secțiunile 7.1 și 7.3 din EAG.
- (43) Măsura se referă la acordarea de ajutor de funcționare sub formă de certificate verzi unei instalații de producție de energie electrică din surse regenerabile cu o capacitate de producție care depășește pragul de 125 de MW stabilit de EAG pentru notificarea individuală. Certificatele verzi se acordă în cadrul unei scheme de ajutoare existente, care a fost deja evaluată de Comisie și considerată a fi compatibilă cu tratatul. Cu toate acestea, întrucât capacitatea instalației depășește pragul de notificare individuală, măsura face obiectul unei evaluări detaliate.
- (44) În conformitate cu punctul 165 din EAG, evaluarea pe care trebuie să o efectueze Comisia implică analiza compatibilității cu criteriile prevăzute în capitolul 3 din EAG, precum și o evaluare a elementelor pozitive și negative prevăzute în secțiunile 5.2.1 și 5.2.2.

3.3.1. Evaluarea în conformitate cu capitolul 3 din EAG

- (45) Ajutorul acordat proiectului CEEFV face parte din schema generală de certificate verzi aprobată de Comisie în 2011 și 2015¹⁰ în conformitate cu criteriile prevăzute în capitolul 3 din EAG. Schema a fost evaluată în conformitate cu condițiile de compatibilitate stabilite la punctul 110 (opțiunea 2 pentru ajutorul de funcționare acordat pentru sursele regenerabile de energie) din EAG întrucât schema se referă la ajutorul de funcționare pentru energia electrică produsă din energie eoliană, care este o sursă regenerabilă de energie, și anume:

⁹ JO C 82, 1.4.2008, p. 1.

¹⁰ Cazurile SA.33134 (2011/N) și SA.37177 (2015/NN) – Deciziile C(2011) 4938 din 13 iulie 2011 și C(2015) 2886 cor din 4 mai 2015.

- a) sprijinul este esențial pentru asigurarea viabilității surselor regenerabile de energie în cauză;
 - b) sprijinul nu conduce, la nivel agregat, la supracompensare;
 - c) sprijinul nu descurajează producătorii de energie din surse regenerabile să devină mai competitivi și
 - d) schema de ajutoare are o durată care nu depășește 10 ani.
- (46) Prin urmare, Comisia a verificat dacă sprijinul acordat proiectului CEEFV se încadrează în parametrii schemei aprobate, astfel cum a fost evaluată în conformitate cu capitolul 3 din EAG.
- (47) În ceea ce privește prima condiție referitoare la necesitatea sprijinului pentru viabilitatea surselor regenerabile de energie respective, Comisia observă că, în conformitate cu calculele furnizate de autoritățile române, costurile unitare de producție egalizate estimate pentru CEEFV depășesc prețul de piață al energiei electrice. Prin urmare, Comisia concluzionează că sprijinul care urmează să fie acordat sub formă de certificate verzi respectă condiția menționată mai sus referitoare la necesitatea pentru viabilitate.
- (48) Pentru a evalua dacă nu există nicio supracompensare la nivel agregat, Comisia trebuie să verifice dacă veniturile producătorilor de energie electrică nu depășesc costurile de producție și un profit rezonabil la nivel agregat al măsurii.
- (49) Autoritățile române au prezentat calcule în care compară costurile de producție egalizate ale CEEFV (pe parcursul perioadei de 25 de ani, care reprezintă aproximativ durata de viață a instalației în cauză) cu veniturile care rezultă din vânzarea de către CEEFV a certificatelor verzi și prețul de piață al energiei electrice. Calculele se bazează pe un model matematic, iar datele prezentate se referă la cele patru scenarii diferite posibile pe care le au în vedere autoritățile române. Cifrele arată că veniturile totale generate de funcționarea CEEFV nu depășesc, la nivel agregat, costurile de producție egalizate în oricare dintre cele patru scenarii și RIR preconizată este foarte mică (sub [5 – 7] % în toate scenariile, ceea ce reprezintă un nivel mult mai redus decât RIR medie estimată pentru schema de sprijin prin certificate verzi, astfel cum se ilustrează în tabelul 1 de mai sus).
- (50) În conformitate cu condițiile schemei de sprijin prin certificate verzi, sprijinul sub formă de certificate verzi poate fi cumulat cu alte forme de ajutor. În cazul cumulării cu alte ajutoare, numărul de certificate verzi atribuite se va reduce în consecință pentru a exclude supracompensarea. Autoritățile române au informat totuși Comisia că CEEFV nu a primit și nu va încerca să obțină vreun ajutor de stat suplimentar (inclusiv *de minimis*) ori vreo finanțare din fondurile europene de investiții. În cazul oricărei schimbări în acest sens, autoritățile române s-au angajat să notifice Comisiei acest lucru astfel încât aceasta să poată evalua existența supracompensării.
- (51) Având în vedere considerațiile menționate mai sus, Comisia constată că măsura notificată este conformă cu condiția privind lipsa supracompensării la nivel agregat.

- (52) În ceea ce privește respectarea celei de a treia condiții referitoare la compatibilitate, potrivit căreia măsura nu descurajează beneficiarii să devină mai competitivi, Comisia a examinat argumentele autorităților române cu privire la faptul că măsura este un mecanism de piață în care veniturile nu sunt fixe, dar în care beneficiarul trebuie să își vândă energia electrică și certificatele verzi pe două piețe separate pentru a genera venituri efective.
- (53) În plus, Comisia reamintește faptul că schema de sprijin prin certificate verzi recompensează producția și, prin urmare, oferă un stimulent producătorilor pentru ca aceștia să își sporească eficiența de producție. Comisia consideră, prin urmare, că a treia condiție referitoare la compatibilitate este respectată.
- (54) În fine, Comisia reamintește faptul că schema de ajutoare a fost autorizată pentru o perioadă de maximum 10 ani, adică până la 31 decembrie 2016. Proiectele care aderă la această schemă înainte de 31 decembrie 2016 au dreptul să primească sprijin timp de 15 ani. În cazul CEEFV, actul final de autorizare a acordării de certificate verzi pentru toată durata de 15 ani a sprijinului va fi emis în 2016, adică la 4 ani de la prima acreditare temporară primită de CEEFV în baza schemei de sprijin prin certificate verzi. Chiar și dacă se ia în considerare sprijinul acordat în cadrul schemei anterioare de sprijin pentru o parte a centralei (care a devenit operațională înainte de 2012), actul final de acordare a certificatelor ar interveni 6 ani mai târziu. Comisia consideră, prin urmare, că a patra condiție referitoare la compatibilitate este respectată.

3.3.2. Evaluarea în conformitate cu capitolul 5 din EAG

- (55) Secțiunea 5.2 din EAG definește criteriile de evaluare detaliată. Evaluarea este efectuată pe baza elementelor pozitive și negative prevăzute în capitolul 5 din EAG, pentru a echilibra efectele măsurii și a stabili dacă denaturările rezultate afectează condițiile de comerț într-o asemenea măsură încât sunt contrare interesului comun.

Existența unei disfuncționalități a pieței și urmărirea unui obiectiv comun

- (56) Comisia consideră că măsura notificată vizează o disfuncționalitate a pieței, în conformitate cu punctul 167 din EAG. S-a dovedit, pe baza calculului de cost prezentate de autoritățile române pentru proiectul evaluat, precum și anterior pentru schema de sprijin prin certificate verzi, că producția de energie eoliană presupune costuri de producție mai ridicate decât metodele convenționale de producere a energiei electrice, astfel cum se arată în tabelul 1 de mai sus. În lipsa sprijinului, aceasta nu ar intra pe piață și nu ar genera beneficiile conexe legate de mediu.
- (57) Măsura de sprijin de care beneficiază CEEFV va contribui la atingerea obiectivelor obligatorii privind energia din surse regenerabile stabilite pentru 2020. Mai mult decât atât, în conformitate cu estimările prezentate de autoritățile române, se preconizează că funcționarea CEEFV va duce la o reducere a emisiilor de CO₂ cu 330 000 de tone pe an în condițiile unei producții anuale de 0,66 TWh. În plus, cifrele arată o reducere anuală estimată cu 15 480 de tone a emisiilor de SO₂ și o reducere anuală cu 132 000 de tone a emisiilor de NO_x.

Instrumentul corespunzător

- (58) Măsura în cauză se acordă în temeiul unei scheme de sprijin prin certificate verzi care a fost aprobată de Comisie ca fiind compatibilă cu piața internă. Schemele de sprijin bazate pe certificate, precum certificatele verzi, sunt recunoscute în EAG ca instrumente corespunzătoare, menite să furnizeze sprijin pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile de energie.
- (59) Având în vedere aceste considerații și în conformitate cu punctele 169 și 170 din EAG, Comisia consideră că măsura în cauză reprezintă un instrument corespunzător pentru abordarea disfuncționalității pieței legate de producția de energie din surse regenerabile.

Efectul stimulat și necesitatea ajutorului

- (60) În conformitate cu punctul 171 din EAG, ajutoarele de stat „trebuie să aibă ca rezultat schimbarea comportamentului destinatarului, astfel încât nivelul protecției de mediu să fie sporit”. Astfel cum se prevede la punctul 172 din EAG, pe lângă calculul costurilor suplimentare menționate în capitolul 3 al acestor orientări, vor fi luate în considerare și alte elemente.
- (61) În primul rând, Comisia observă că certificatele verzi sunt acordate CEEFV în conformitate cu criteriile obiective, în special în funcție de volumul de energie electrică produsă și livrată în sistemul național de energie electrică (astfel cum se arată la punctul 10). Aceasta înseamnă că beneficiarul va avea un stimul nu doar să producă, ci și să furnizeze energie electrică, ajutorul fiind eficient în stimularea comportamentului vizat.
- (62) Autoritățile române au prezentat modelul de afaceri pentru funcționarea CEEFV, care include cheltuielile de capital, costurile de funcționare și veniturile rezultate din vânzarea de energie electrică și de certificate verzi. Modelul se bazează pe patru scenarii diferențiate în funcție de modul în care vor fi recuperate certificatele corespunzătoare perioadei 31 octombrie 2013-1 septembrie 2015 (în cazul în care beneficiarul nu a primit certificate pentru energia electrică produsă). Pentru cele patru scenarii, RIR a proiectului se situează sub [5 – 7] %.
- (63) Comisia observă că RIR preconizată este semnificativ mai mică decât estimările inițiale furnizate de România în documentele de notificare (în care RIR era estimată între [6 – 8] % și [8 – 12] %). Într-o mare măsură, schimbarea este cauzată de modificările aduse de autoritățile române schemei de sprijin prin certificate verzi și de evoluția pieței de certificate verzi, în care prețul certificatelor verzi a atins cel mai scăzut nivel permis de legislația națională și, ca urmare a cererii insuficiente, unele rămân rămâne nevândute.
- (64) Modelul furnizat de autoritățile române utilizează aceleași ipoteze precum cele formulate în cadrul schemei de sprijin prin certificate verzi și aceeași metodologie. Unele estimări au fost totuși actualizate pentru a ține seama de valoarea reală a anumitor variabile din ultimii ani și de cele mai recente estimări disponibile.
- (65) Modelul prezintă următoarele ipoteze:
- (a) o capacitate instalată a CEEFV de 262,5 MW sau 105 turbine a 2,5 MW, puse în funcțiune în diferite etape începând din iulie 2010;

- (b) o inflație de 2 % pe an (numai pentru actualizarea prețului certificatelor verzi, în conformitate cu Legea nr. 220/2008);
 - (c) prețul certificatelor verzi estimat să rămână la valoarea legală minimă legală până în 2020 și să atingă valoarea maximă legală începând cu anul 2021¹¹;
 - (d) un preț la energie electrică estimat să crească cu 2,5 % pe an, pornind de la prețul la energie electrică din 2015, de 37,1 EUR/MWh¹².
 - (e) costuri uniforme variabile de funcționare pentru fiecare MWh pe durata estimată de viață a centralei electrice¹³;
 - (f) o rată de actualizare de 10 %¹⁴.
- (66) Pe baza rezultatelor modelului (astfel cum au fost prezentate de România la 27 aprilie 2016), proiectul CEEFV ar avea o RIR negativă ([-5 – -1] %) în absența veniturilor rezultate din vânzarea de certificate verzi (adică în absența ajutorului).
- (67) Comisia consideră că, pe baza acestor date, nu ar exista un stimulent suficient pentru CEEFV să producă energie electrică din surse regenerabile în absența ajutorului, deoarece această activitate nu ar fi viabilă din punct de vedere economic.
- (68) Autoritățile române au explicat că la baza deciziei beneficiarului de a construi și de a exploata CEEFV în România s-au aflat proiecțiile privind acordarea a 2 certificate verzi/MWh de energie electrică produsă.
- (69) Comisia consideră, de asemenea, că RIR a proiectului CEEFV este foarte scăzută, mult mai mică decât RIR preconizată pentru proiecte similare (astfel cum se ilustrează în tabelul 1 de mai sus).
- (70) Rata de actualizare utilizată este de 10 %, conformă cu cea utilizată în modelul care stă la baza evaluării schemei de sprijin prin certificate verzi.
- (71) Durata proiectului este de 25 ani. Cu toate acestea, certificatele verzi vor fi acordate pentru o perioadă de 15 ani, în conformitate cu durata maximă a sprijinului acordat proiectelor individuale în cadrul schemei de sprijin prin certificate verzi. Comisia constată că durata de viață a CEEFV pare a fi mai mare decât durata medie de viață a instalațiilor avute în vedere pentru schema de sprijin prin certificate verzi.
- (72) Comisia ia act de faptul că la regularizarea certificatelor aferente perioadei 31 octombrie 2013-1 septembrie 2015 va trebui să se garanteze faptul că perioada în care proiectul beneficiază de sprijin nu depășește 15 ani de la acordarea pentru

¹¹ Estimările inițiale s-au bazat pe mai multe scenarii pentru certificatele verzi, variind de la luarea în considerare a prețului maxim pentru întreaga perioadă la luarea în considerare a prețului minim pentru perioada începând cu anul 2015. Autoritățile române au indicat (la fel ca pentru schema de certificate verzi) că se așteaptă că prețul certificatelor verzi va atinge valoarea minimă legală în 2025 și 2026 și se va menține la nivelul maxim permis de lege pentru restul anilor.

¹² Inițial, se preconiza că prețul energiei electrice va atinge un nivel de 44,7 EUR/MWh în 2015.

¹³ [5 – 15] EUR/MWh, neschimbat comparativ cu estimările inițiale.

¹⁴ Neschimbată comparativ cu estimările inițiale.

prima dată a sprijinului, conform Legii nr. 220/2008, în așa fel încât sprijinul acordat proiectului să fie conform cu schema de certificate verzi, astfel cum a fost autorizată de Comisie.

- (73) Comisia consideră că estimările folosite de autoritățile române sunt rezonabile și concluzionează că, în absența ajutorului, costul unitar al producerii de energie electrică prin intermediul exploatării CEEFV ar face întreprinderea neviabilă.
- (74) În conformitate cu punctele 172 și 173 din EAG, Comisia a evaluat informațiile oferite de autoritățile române și consideră că:
- (a) România a demonstrat că, în absența ajutorului, proiectul nu ar fi fost pus în aplicare, deoarece nu ar fi existat stimulente economice pentru acest lucru;
 - (b) beneficiile ecologice preconizate au fost estimate și cuantificate și indică faptul că proiectul CEEFV contribuie la reducerea emisiilor de CO₂, SO₂ și NO_x;
 - (c) nu pare să existe niciun avantaj în materie de producție și România a luat în considerare în analiza și modelarea pe care le-a realizat nu numai perioada de 15 ani în care se acordă sprijinul, ci și durata de viață a proiectului (25 de ani) și veniturile asociate;
 - (d) energia electrică se vinde pe piața energiei electrice în același mod, indiferent de sursele de energie utilizate pentru producerea acesteia;
 - (e) nu sunt prevăzute standarde obligatorii viitoare prevăzute în acest domeniu;
 - (f) nivelul de risc este nivelul normal de risc pentru acest tip de proiecte;
 - (g) rentabilitatea estimată este pozitivă, dar foarte redusă.
- (75) Ținând seama de aspectele menționate mai sus, Comisia constată că măsura în cauză are un efect stimulator și este necesară pentru atingerea obiectivului comun urmărit în materie de protecție a mediului.

Proporționalitatea

- (76) În ceea ce privește punctul 174 din EAG, o măsură de ajutor de stat este proporțională dacă statul membru poate demonstra că valoarea ajutorului este păstrată la minimum și că procesul de selecție este proporțional. În analiza sa, Comisia va avea în vedere următoarele elemente: (i) costurile eligibile trebuie să se limiteze la costurile suplimentare necesare pentru atingerea nivelului de protecție a mediului, (ii) procesul de selecție ar trebui să se desfășoare într-un mod nediscriminatoriu, transparent și deschis și (iii) ajutorul ar trebui limitat la minimum, adică valoarea ajutorului nu depășește lipsa preconizată de profitabilitate, inclusiv o rată de rentabilitate normală pe perioada de amortizare totală a investiției.
- (77) Calculele demonstrează că ajutorul nu depășește diferența dintre costurile de producție ale CEEFV și prețul de piață al energiei electrice, astfel cum a fost estimat de modelul prezentat de autoritățile române.
- (78) Proiectul CEEFV a îndeplinit condițiile pentru acordarea ajutorului datorită tehnologiei utilizate pentru producția de energie electrică (eoliană), în

conformitate cu dispozițiile legale naționale. Prin urmare, a fost selectat în mod nediscriminatoriu, transparent și deschis.

- (79) Ajutorul conduce la o RIR care este semnificativ mai mică decât cea permisă în temeiul schemei de sprijin prin certificate verzi (care a fost considerată de Comisie ca fiind o RIR rezonabilă, solicitată de investitori pentru proiectele de energie eoliană), acest lucru fiind valabil în toate ipotezele plauzibile.
- (80) De asemenea, modelul CEEFV utilizează o creștere cu 2,5 % a prețurilor la energie electrică, care este mai ridicată decât cea utilizată în schema de sprijin prin certificate verzi. Prin urmare, valoarea totală rezultată a ajutoarelor acordate CEEFV este mai mică în cazul proiectului avut în vedere decât în cadrul proiectului eolian generic luat în considerare în cadrul schemei de sprijin prin certificate verzi.
- (81) Pe baza celor de mai sus, Comisia constată că costurile eligibile sunt limitate la costurile suplimentare necesare pentru atingerea nivelului de protecție a mediului, calculate pe baza diferitelor ipoteze plauzibile și rezonabile. În consecință, Comisia concluzionează că măsura de ajutor în cauză este proporțională, în oricare dintre scenariile propuse.

Denaturarea concurenței și a comerțului

- (82) Este puțin probabil ca măsura de ajutor să introducă o denaturare gravă a concurenței sau să afecteze schimburile comerciale între statele membre într-o măsură contrară interesului comun, în special având în vedere proporția relativ modestă deținută de beneficiar pe piața relevantă.
- (83) Potrivit autorităților române, Tomis Team (CEEFV) nu operează decât pe două piețe: piața producerii de energie electrică și piața certificatelor verzi. Orice posibil impact al ajutorului ar trebui, prin urmare, să se limiteze la aceste piețe, în conformitate cu punctul 175 din EAG.
- (84) Astfel cum s-a explicat anterior, la punctele 76-81, Comisia consideră că ajutorul este proporțional și, prin urmare, conform punctului 176 din EAG, se consideră că impactul negativ al ajutorului este limitat.
- (85) În conformitate cu punctul 177, Comisia a evaluat probabilitatea ca beneficiarul să își poată menține sau crește nivelul vânzărilor, ca urmare a ajutorului. Ajutorul se acordă unei noi centrale electrice eoliene, CEEFV. În absența ajutorului, proiectul nu era viabil din punct de vedere economic și nu ar fi fost construit. Prin urmare, ajutorul îi va permite beneficiarului să își sporească vânzările (și anume cantitatea de energie electrică produsă de CEEFV). Cu toate acestea, este puțin probabil ca ajutorul respectiv să aibă vreun impact suplimentar asupra beneficiarului, în special, este puțin probabil ca acesta să aibă un impact pozitiv asupra altor activități ale Grupului CEZ, adică ajutorul nu afectează costurile de producție ale altor centrale electrice deținute de Grupul CEZ, nu îmbunătățește procesul de producție (din punctul de vedere al mediului) în cazul altor centrale electrice deținute de Grupul CEZ și, întrucât energia eoliană terestră este o tehnologie consacrată pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile, nu există niciun produs nou care ar putea oferi un avantaj precum avantajul primului venit.

- (86) Întrucât energia eoliană terestră este o tehnologie consacrată pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile, Comisia consideră că este puțin probabil ca ajutorul să denatureze stimulentele dinamice sau să aibă un efect de evicțiune asupra investițiilor în tehnologia respectivă în alte state membre. În special, făcând trimitere la punctele 178 și 179 din EAG, ajutorul se limitează la suma necesară pentru ca proiectul să fie viabil, se acordă ca ajutor pentru funcționare pe o perioadă de 15 ani, scade în timp, nu acoperă întreaga durată de viață a centralei electrice și nu se referă la niciunul dintre standardele existente sau viitoare. Nu există nicio obligație pentru beneficiar de a produce energie electrică din surse regenerabile, beneficiarul (Grupul CEZ) își desfășoară activitatea în România numai în sectorul energetic și, prin urmare, riscul de subvenționare încrucișată este redus. Ajutorul se acordă în cadrul unei scheme care oferă sprijin pentru o gamă largă de tehnologii. Proiectul dezvoltat nu îndeplinește condițiile pentru a putea fi considerat un proiect inovator și este puțin probabil ca ajutorul să denatureze stimulentele dinamice pentru concurenții străini care dezvoltă tehnologii concurente.
- (87) Comisia a verificat că ajutorul nu vizează menținerea societăților ineficiente pe linia de plutire, pe baza criteriilor enunțate la punctul 180 din EAG și a ajuns la concluzia că nu este cazul. Beneficiarul nu este nicidecum obligat să se adapteze la noile standarde și nu se confruntă cu probleme legate de productivitate sau cu probleme financiare. Nu există nicio supracapacitate în sectorul energiei electrice și a fost stabilită o țintă referitoare la decarbonizarea acestui sectorului. Toate celelalte proiecte similare (pe baza tehnologiilor eoliene terestre) au dreptul de a primi ajutor în temeiul schemei de sprijin prin certificate verzi aprobate de România (acesta poate fi considerat un comportament normal), deoarece, în lipsa sprijinului, astfel de proiecte nu ar fi viabile din punct de vedere economic. Astfel cum se ilustrează în tabelul 1, în cadrul schemei de sprijin prin certificate verzi aprobate de România s-a estimat că veniturile generate de ajutor (veniturile din vânzarea de certificate verzi) reprezintă aproximativ 60 % din veniturile totale ale proiectelor privind energia eoliană, în timp ce pentru proiectul CEEFV acestea reprezintă mai puțin de 50 % din totalul veniturilor, indicând o importanță relativă mai redusă a ajutorului. Astfel cum se explică la punctul 78, proiectul CEEFV a îndeplinit condițiile pentru acordarea ajutorului datorită tehnologiei utilizate pentru producția de energie electrică, în conformitate cu dispozițiile legale naționale și, prin urmare, Comisia consideră că acesta a fost selectat în mod nediscriminatoriu, transparent și deschis.
- (88) Astfel cum se arată la punctele 15-17, cotele de piață atât ale proiectului CEEFV, cât și ale Grupului CEZ, atât pe piața energiei electrice, cât și pe cea a certificatelor verzi, sunt cu mult sub 25 % și nu se preconizează că vor depăși acest prag. Numai pe piața certificatelor verzi, cota de piață a Grupului CEZ a depășit 25 % înainte de 2013, în principal din cauza unei dezvoltări insuficiente a sectorului energiei din surse regenerabile. În conformitate cu punctul 181 din EAG, Comisia consideră că ajutorul nu ridică probleme de concurență importante.
- (89) În plus, Comisia constată, cu referire la punctul 182 din EAG, că, deși Grupul CEZ a deținut o poziție puternică pe piață înainte de 2013, ajutorul nu a consolidat o poziție dominantă, întrucât a fost disponibil în temeiul schemei române prin certificate verzi pentru toți producătorii de energie electrică din surse regenerabile, iar cota de piață a Grupului CEZ s-a redus în mod semnificativ. Ajutorul se acordă pentru energia electrică produsă din surse regenerabile pentru

ca aceasta să devină competitivă în raport cu energia electrică produsă din surse neregenerabile. În România, Grupul CEZ nu își desfășoară activitatea în domeniul producției de energie electrică din surse regenerabile și nu are nicio putere de piață pe piața energiei electrice. Energia electrică se vinde pe piața energiei electrice în mod nediferențiat, iar prețul energiei electrice nu ține seama de tehnologia utilizată pentru producția de energie electrică sau de piața certificatelor verzi, beneficiarul nu deține putere de piață și, prin urmare, este puțin probabil ca ajutorul respectiv să aducă prejudicii consumatorilor. În plus, prețul certificatelor verzi este limitat prin lege, astfel încât, chiar și atunci când cererea de certificate verzi a fost mai mare decât oferta și chiar în perioada în care Grupul CEZ a deținut o cotă de piață importantă pe piața certificatelor verzi, Grupul CEZ nu a putut majora prețul certificatelor verzi peste nivelul maxim permis de lege.

- (90) Comisia a evaluat posibilele efecte ale ajutorului asupra schimburilor comerciale și asupra amplasamentului, pe baza punctelor 183-185 din EAG. Comisia constată că ajutorul acordat în temeiul schemei de sprijin prin certificate verzi aprobate de România acoperă întreg teritoriul României. Comisia observă, de asemenea, că, având în vedere obiectivele pentru anul 2020, toate statele membre au instituit mecanisme de sprijin pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie, iar energia eoliană terestră este una dintre cele mai răspândite tehnologii care beneficiază de sprijin.
- (91) Pe baza celor de mai sus, Comisia concluzionează că orice denaturare a concurenței va fi, probabil, limitată.

Testul comparativ

- (92) Astfel cum s-a arătat mai sus, măsura este menită să acopere parțial dezavantajul în termeni de cost al energiei electrice produse de o centrală eoliană față de energia electrică produsă din surse convenționale, mai poluante. În același timp, ajutorul are efecte pozitive asupra mediului, deoarece va contribui la realizarea obiectivelor stabilite de UE și de România în ceea ce privește reducerea emisiilor de CO₂ și creșterea ponderii energiei din surse regenerabile.
- (93) Mai mult decât atât, autoritățile române au furnizat informații care demonstrează că înființarea și funcționarea CEEFV contribuie în mod semnificativ la reducerea nu numai a emisiilor de CO₂, ci și a emisiilor de SO₂ și NO_x.
- (94) În plus, ajutorul este păstrat la minimum și oferă stimulentele necesare pentru beneficiar, în special permițându-i să realizeze o rată de rentabilitate pozitivă care este totuși mai mică decât nivelul considerat rezonabil pentru tipul specific de activitate desfășurată. În absența ajutorului, proiectul nu ar fi fost viabil, întrucât ar fi avut o RIR negativă.
- (95) În acest context, Comisia este de părere că denaturările concurenței sunt limitate. Întreprinderea care exploatează CEEFV are o cotă de piață redusă în domeniul producției de energie electrică și o cotă de piață în scădere pe piața certificatelor verzi (de la un nivel de [5 – 15] % în 2012). De asemenea, cota de piață a grupului din care face parte beneficiarul (CEZ) este foarte scăzută pe piața energiei electrice și se estimează că nu va depăși 15 % în niciun moment în viitor pe piața certificatelor verzi (nici măcar în anii în care ar trebui recuperate certificatele aferente perioadei 31 octombrie 2013 – 1 septembrie 2015).

- (96) Din aceste motive, s-a concluzionat că efectele pozitive pe care ajutorul le are asupra mediului depășesc eventualele efecte negative ale denaturării limitate a concurenței. Prin urmare, Comisia concluzionează că schema notificată este conformă cu EAG și, prin urmare, este compatibilă cu piața internă în conformitate cu articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE.
- (97) Comisia le reamintește autorităților române că proiectul beneficiar de ajutor trebuie să fie pus în aplicare cu respectarea deplină a legislației UE, inclusiv a legislației UE în materie de mediu. Un aspect deosebit de relevant îl constituie asigurarea conformității măsurii notificate cu Directiva privind habitatele¹⁵ și cu Directiva privind păsările sălbatice¹⁶, în special ținând seama de proximitatea amplasamentului centralei de siturile Natura 2000.

4. CONCLUZIE

Comisia regretă că România a pus în aplicare măsura, acordând deja certificate verzi CEEFV, cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

Totuși, pe baza evaluării precedente, a decis să nu ridice obiecții cu privire la ajutor întrucât acesta este compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

În cazul în care prezenta scrisoare conține informații confidențiale care nu trebuie divulgate unor părți terțe, vă rugăm să informați Comisia în termen de cincisprezece zile lucrătoare de la data primirii acesteia. În cazul în care Comisia nu primește o cerere motivată în termenul menționat, se va considera că sunteți de acord cu divulgarea către părți terțe și cu publicarea textului integral al scrisorii în versiunea lingvistică autentică pe site-ul internet: <http://ec.europa.eu/competition/elojade/isef/index.cfm>.

Cererea dumneavoastră trebuie trimisă pe cale electronică la următoarea adresă:

Commission européenne
Direction générale de la concurrence
Greffé des aides d'État
B-1049 Bruxelles
[Stateaidgreffe @ ec.europa.eu](mailto:Stateaidgreffe@ec.europa.eu)

Cu deosebită considerație,
Pentru Comisie,

Margrethe VESTAGER
Membru al Comisiei

¹⁵ Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, JO L 206, 22.7.1992, p. 7.

¹⁶ Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice, JO L 20, 26.1.2010, p. 7.